

mno jer odnos normativne „prihvatljivosti“ ili „neprihvatljivosti“ pojedinih natuknica može nanijeti štetu i izazvati siromašenje jezika i njegova rječnika. Na osnovi svega

iznesenoga smatram da je potrebno daljnje istraživanje i moguća dodatna strukovna obradba navedenih riječi.

Artur Bagdasarov

OSVRTI

DANI HRVATSKOGA JEZIKA

Dani su hrvatskoga jezika spomen-dani na deklaracijska zbivanja iz 1967. kada je od 11. do 17. ožujka potpisivana i objavljena Deklaracija o hrvatskom jeziku. Danas su ti dani posvećeni jezičnoj kulturi hrvatskoga književnoga jezika. Budući da skrb o jezičnoj kulturi ne pripada samo institucijama, nego pripada

svima nama koji hrvatski govorimo, kulturna je obveza svih nas obilježiti Dane hrvatskoga jezika – predavanjem koje možemo održati ili poslušati, izložbom koju možemo postaviti ili pogledati, možemo upozoravati na nepotrebne tuđice koje nas okružuju, prisjetiti se bogate jezične povijesti – a sve da bismo podigli razinu jezične kulture i svijest o hrvatskom jeziku kao dijelu nacionalnoga identiteta.

Na temelju članka 2. stavka 4. alineja 2. Ustava Republike Hrvatske, Zastupnički dom Sabora Republike Hrvatske na sjednici 28. veljače 1997., donio je

ODLUKU O PROGLAŠENJU SPOMEN-TJEDNA DANI HRVATSKOGA JEZIKA

I.

Dani od 11. do 17. ožujka, svake godine, proglašavaju se *Danima hrvatskoga jezika*, a u povodu obljetnice Deklaracije o nazivu i položaju hrvatskoga književnog jezika (iz 1967. godine).

II.

Dani hrvatskoga jezika obilježavat će se prigodnim priredbama, predavanjima i natjecanjima u javnom i kulturnom životu Republike Hrvatske, u spomen Deklaraciji o nazivu i položaju hrvatskoga književnog jezika, a u svrhu promicanja čistoće hrvatskoga jezika u javnoj uporabi.

Vlada Republike Hrvatske posebnom će odlukom utvrditi koje će se priredbe, predavanja i natjecanja financirati iz državnoga proračuna.

III.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

IV.

Ova Odluka objavljuje se u Narodnim novinama.

Narodne novine, broj 27/97

Uz Dane hrvatskoga jezika podsjećamo da su u Republici Hrvatskoj djelovala dva Vijeća za hrvatski jezik koja su skrbila o hrvatskom književnom (standardnom) jeziku.

Budući da je oba Vijeća osnovalo Ministarstvo znanosti, mirne se duše može reći da je bila riječ o državnoj skrbi za hrvatski jezik povjerenoj istaknutim hrvatskim jezikoslovcima izabranima kao predstavnicima hrvatskih kulturnih i znanstvenih ustanova.

Prvo je vijeće bilo Vijeće za normu hrvatskoga jezika; osnovalo ga je 16. ožujka 1998. Vijeće za jezikoslovlje i hrvatski jezik pri Ministarstvu znanosti i tehnologije radi promicanja jezične kulture u Republici Hrvatskoj. Predsjednik je Vijeća bio S. Babić, a članovi D. Brozović, S. Ham, M. Kačić, R. Katičić, T. Ladan, M. Machiedo, M. Mamić, M. Moguš, M. Samardžija, S. Težak i S. Vrljić. „Svrha je Vijeća opća briga za hrvatski jezik, čuvanje njegove izvorne tradicije i nastojanje oko pravilne upotrebe na svim područjima njegove upotrebe.“ (Pravilnik Vijeća, čl. 3.). Vijeće je djelovalo do 2000. Do sada zapisnici i odluke sa sjednica Vijeća nisu objavljeni, ali nadamo se da će ih Jezik objaviti još ove godine.

Drugo je vijeće bilo Vijeće za normu hrvatskoga standardnoga jezika. Osnovano je 14. travnja 2005. pri Vladi Republike Hrvatske, pri njezinu Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa. Osnovao ga je ministar Dragan Primorac. Predsjednik mu je bio R. Katičić, a članovi M. Ježić, I. Pranjković, D. Pavličević-Franić, M. Peti, Lj. Kolenić, D. Brozović Rončević, M. Turb, B. Tafra, M. Mamić, I. Zoričić, J. Božanić, T. Ladan – poslije njegove smrti na njegovo je mjesto izabran M. Samardžija.

„Prema Odluci ministra zadatci Vijeća jesu:

- voditi sustavnu stručnu skrb za hrvatski standardni jezik
- raspraviti aktualne nedoumice i otvorena pitanja hrvatskoga standardnoga jezika
- upozoravati na primjere nepoštivanja ustavne odredbe o hrvatskome kao službenome jeziku u Republici Hrvatskoj
- promicati kulturu hrvatskoga standardnog jezika u pisanoj i govornoj komunikaciji
- voditi skrb o mjestu i ulozi hrvatskoga standardnog jezika s obzirom na pristupanje Republike Hrvatske Europskoj Uniji
- donositi rješenja u svezi s dotjerivanjem norme hrvatskoga standardnog jezika
- pratiti jezičnu problematiku i utvrditi načela u pravopisnoj normi.“ (Poslovník o radu Vijeća, čl. 2.)

Vijeće se redovito sastajalo, donijelo brojne zaključke, ali i ministru uputilo pravopisna načela i prijedlog da se izradi pravopisni priručnik na temelju tih načela. Nadahnuti pravopisnim načelima Vijeća, nastali su Babić-Mogušev Hrvatski pravopis (ŠK, 2010.) i Babić-Ham-Mogušev Hrvatski školski pravopis (ŠK, ²2008., ³2009., ⁴2012.). Dana 8. svibnja 2012., odlukom tadašnjeg ministra Željka Jovanovića, Vijeće je raspušteno, pravopisi izrađeni na temelju pravopisnih načela Vijeća „ostavljeni su izvan snage“. Pravopisu nastalom nakon ukidanja Vijeća, Hrvatskom pravopisu Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje (IHJJ, 2013.), ministar Jovanović dao je preporuku za upotrebu u školama.

Hrvatska javnost nikada nije dobila službeno tumačenje odluke o ukidanju Vijeća. Zapisnici sa sjednica Vijeća, odluke Vijeća i prateća dokumentacija objavljeni su u Jeziku 2013., god. 60., br. 2. – 4.

Sanda Ham